

Opetus- ja kulttuuri- ministeriö

Päätös

12.5.2021

VN/4469/2021
VN/4469/2021-OKM-124

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Varainhoitovuoden aikana jaettavaksi jätetystä perusrahoituksesta päättäminen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin ja vuoden 2021 ensimmäisen lisätalousarvion määrärahasta päättäminen koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin (vuoden 2021 ensimmäinen lisäsuoritepäätös)

Hakumenettely ja myönnettävät rahoitukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö lähetti koulutuksen järjestäjille kirjeen vuoden 2021 talousarvion perusteella opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin myönnettävän lisärahoituksen (80 milj. €) hakemisesta sekä koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin vuoden 2021 ensimmäisen lisätalousarvion perusteella myönnettävän lisärahoituksen (17,5 milj. €) hakemisesta 26.2.2021 (VN/4469/2021).

Hakuaika molempien lisärahoitusten osalta oli 1.3.2021–31.3.2021. Hakemuksen toimitti määräajassa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin myönnettävän lisärahoituksen saamiseksi 115 koulutuksen järjestäjää ja koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin myönnettävän lisärahoituksen saamiseksi 97 koulutuksen järjestäjää.

Opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin myönnettävästä lisärahoituksesta päättäminen

Päätös

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuoden 2021 valtion talousarviossa päätetyn 80 000 000 euron kertaluonteisen määrärahan myöntämisestä koulutuksen järjestäjille perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena siten kuin päätöksen liitteenä olevan raportin sarakeesta 1 (liite 1) sekä päätöksen liitteenä olevista järjestäjäkohtaisista perusteluista (liite 2) ilmenee.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Perustelut

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009), jäljempänä *rahoituslaki*, 10 §:n 3 momentin mukaan perusrahoituksen 32 a §:n mukaisesta euromäärästä voidaan jättää osa jaettavaksi varainhoitovuoden aikana 32 c §:ssä tarkoitettuihin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, 32 e §:ssä tarkoitettuihin perusrahoituksen harkinnanvaraisiin korotuksiin ja mahdollisiin oikaisuihin ja korjauksiin.

Rahoituslain 32 a §:n 1 momentin mukaan perusrahoituksen osuus on 70 prosenttia, suoritusrahoituksen osuus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 prosenttia siitä euromäärästä, joka saadaan, kun ammatillisen koulutuksen määrärahasta vähennetään se talousarviossa päätettyjen määräaikaisten lisäysten euromäärä, joka myönnetään 32 e §:ssä tarkoitettuna perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena, sekä 32 h §:ssä tarkoitettu strategiarahoituksen euromäärä.

Rahoituslain 32 e §:n mukaan koulutuksen järjestäjälle myönnettävää perusrahoitusta voidaan korottaa harkinnanvaraisesti koulutuksen järjestäjän toimintaan liittyvästä erityisestä syystä. Harkinnanvaraista korotusta voidaan erityisestä syystä myöntää myös varainhoitovuoden aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää hakemuksesta harkinnanvaraisesta korotuksesta.

Päätös perustuu koulutuksen järjestäjien hakemuksissaan esittämiin tarpeisiin ja suunnitelmiin lisämäärärahan käytöstä sekä ministeriön harkintaan lisärahoituksen tarpeesta. Lisärahoitus myönnetään rahoituslain 32 e §:ssä tarkoitettuna perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena.

Lisärahoitus on tarkoitettu käytettäväksi uusien opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä tuntiopettajien opetustuntimäärän lisäämiseen. Lisäksi sitä voidaan käyttää opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen, jolloin opettajien työpanosta on mahdollista kohdentaa enemmän opetukseen. Lisärahoituksella voidaan myös jatkaa vuosina 2019 ja 2020 vastaavaan tarkoitukseen myönnetyllä lisärahoituksella lisätyn henkilöstön palkkaamista. Lisärahoituksen käyttö ei ole sidottu rahoituksen myöntämisvuoteen. Tavoitteena on, että koulutuksen järjestäjät pystyisivät ylläpitämään lisättyä opetuksen ja ohjauksen määrää useamman vuoden ajan rekrytointien kuitenkin painottuessa kuluvaan vuoteen.

Lisärahoituksen tavoitteena on turvata jokaiselle opiskelijalle hänen tarvitsemansa opetus, ohjaus ja tuki. Opetuksen ja ohjauksen lisäämiseen tarkoitettuja resursseja on tarkoitus käyttää siten, että niillä voidaan tukea erityisesti niitä opiskelijoita, jotka tarvitsevat enemmän tukea opintoihinsa. Ministeriö katsoo, että opetuksen ja ohjauksen lisäresursseja on tarkoituksenmukaista kohdentaa erityisesti perusopetuksen päättäneiden nuorten, maahanmuuttajien ja heikkojen perustaitojen varassa olevien aikuisten koulutuksen järjestämiseen. Lisämäärärahan turvin koulutuksen järjestäjien tulisi kohdentaa lisää opetusta, ohjausta ja muita tukitoimia erityisesti sellaisille näihin kohderyhmiin kuuluville opiskelijoilleen, joilla on opiskelussa eniten ongelmia tai joiden tuen tarve on muutoin suurta taikka jotka ovat muusta syystä vaarassa keskeyttää opintonsa.

Koulutuksen järjestäjien on tarpeen kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin lisärahoituksen käytössä:

- Lisärahoitus tulee käyttää sellaisiin henkilöstölisäyksiin, joilla lisätään opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen määrää ja laatua. Opetuksen tukihenkilöstön tulee olla sellaista, joka mahdollistaa opettajien työpanoksen kohdentamisen enemmän opetukseen.
- Lisärahoitus on tarkoitettu ensisijaisesti opetus- ja ohjaushenkilöstön palkkaamiseen tai opetustuntien lisäämiseen ja toissijaisesti muun opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 118 §:n 2 momentin mukaisesti. Ministeriö tulee pyytämään järjestäjiltä seurantatietoa koskien lisämäärärahalla palkattua henkilöstöä sekä lisättyä opetusta ja ohjausta.

- Lisärahoituksella ei ole tarkoitus kehittää tai tuottaa digitaalisia oppimisympäristöjä tai muuta opetusmateriaalia. Koulutuksen järjestäjille myönnettävä strategiarahoitus on tarkoitettu tällaiseen kehittämiseen. Lisärahoitus ei ole myöskään tarkoitettu laitehankintoihin.
- Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatiminen ja päivittäminen ja osaamisen arviointi sekä oppi- ja koulutussopimusten laatiminen ovat pääsääntöisesti opettajan vastuulle kuuluvia tehtäviä, jotka eivät ole ainoastaan hallinnollisia toimenpiteitä. Näitä tehtäviä ei ole tarkoituksenmukaista siirtää opettajilta muulle henkilöstölle, esimerkiksi tukihenkilöille.
- Koulutuksen järjestäjällä voi olla omia työpaikoilla toimivia ohjaajia, mutta varsinaisessa työpaikkaohjaajan roolissa toimivan henkilön tulee olla työpaikan henkilöstöä. Lisärahoituksella ei ole tarkoitus palkata työpaikkaohjaajia tai käyttää rahoitusta myöskään työpaikkaohjaajien kouluttamiseen. Koulutuksen järjestäjä ei myöskään itse voi toimia omien koulutus- tai oppisopimusopiskelijoidensa työpaikkana.
- Opiskeluhuollon suorat kustannukset kuuluvat ensisijaisesti kunnan vastuulle, eikä esimerkiksi kuraattoreita tai psykologeja ole tarkoitus palkata tällä lisärahoituksella.
- Koulutuksen järjestäjällä voi olla henkilöitä, joiden työtehtävistä osa kuuluu muun kuin ammatillisen koulutuksen alueelle, esimerkiksi vapaan sivistystyön koulutukseen. Nyt myönnettävän lisärahoituksen käytön on tarkoitus kohdistua ainoastaan ammatilliseen koulutukseen, ja koulutuksen järjestäjä kattaa henkilöiden muiden tehtävien osuuden henkilöstökuluista muulla rahoituksella.
- Lisärahoitus on tarkoitus kohdentaa nykyisten opiskelijoiden opetukseen ja ohjaamiseen, ei esimerkiksi valmistuneiden opiskelijoiden tukemiseen tai työpaikkaohjaajien osaamisen varmistamiseen.
- Ministeriö ei katso tarkoituksenmukaiseksi myöntää lisärahoitusta sellaisille järjestäjille, jotka lomauttavat samaan aikaan henkilöstöään. Seuraavan lisärahoitushaun yhteydessä tullaan jälleen kysymään toteutuneista tai suunnitteilla olevista lomautuksista. Mikäli koulutuksen järjestäjä saa tällä päätöksellä tai on saanut aiemmillä päätöksillä lisärahoitusta opetus- ja ohjaushenkilöstön lisäämiseen, mutta toteuttaa kuitenkin lomautuksia tai irtisanomisia, voidaan tämä ottaa huomioon tulevilla rahoituskiirroksilla.

Koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin myönnettävästä lisärahoituksesta päättäminen

Päätös

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuoden 2021 ensimmäisessä lisätalousarviossa koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin kohdennetun lisärahoituksen myöntämisestä koulutuksen järjestäjille perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena siten kuin päätöksen liitteenä olevan raportin sarakkeesta 2 (liite 1) ja päätöksen liitteenä olevista perusteluista (liite 3) ilmenee.

Perustelut

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009), jäljempänä *rahoituslaki*, 10 §:n 3 momentin mukaan perusrahoituksen 32 a §:n mukaisesta euromäärästä voidaan jättää osa jaettavaksi varainhoitovuoden aikana 32 c §:ssä tarkoitettuihin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, 32 e §:ssä tarkoitettuihin perusrahoituksen harkinnanvaraisiin korotuksiin ja mahdollisiin oikaisuihin ja korjauksiin.

Rahoituslain 32 a §:n 1 momentin mukaan perusrahoituksen osuus on 70 prosenttia, suoritusrahoituksen osuus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 prosenttia siitä euromäärästä, joka saadaan, kun ammatillisen koulutuksen määrärahasta vähennetään se talousarviossa päätettyjen määräraikaisten lisäysten euromäärä, joka myönnetään 32 e §:ssä tarkoitettuna perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena, sekä 32 h §:ssä tarkoitettu strategiarahoituksen euromäärä. Rahoituslain 32 a §:n 2 momentin mukaan varainhoitovuoden aikana lisätalousarvion perusteella myönnettävässä rahoituksessa ei tarvitse ottaa huomioon 32 a §:n 1 momentin mukaisia rahoitusosuuksia.

Rahoituslain 32 e §:n mukaan koulutuksen järjestäjälle myönnettävää perusrahoitusta voidaan korottaa harkinnanvaraisesti koulutuksen järjestäjän toimintaan liittyvästä erityisestä syystä. Harkinnanvaraista korotusta voidaan erityisestä syystä myöntää myös varainhoitovuoden aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää hakemuksesta harkinnanvaraisesta korotuksesta.

Päätös perustuu koulutuksen järjestäjien hakemuksissaan esittämiin tarpeisiin ja suunnitelmiin lisämäärärahan käytöstä sekä ministeriön harkintaan lisärahoituksen tarpeesta. Lisärahoitus myönnetään rahoituslain 32 e §:ssä tarkoitettuna perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena.

Lisärahoitus koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin on tarkoitettu käytettäväksi opintojen keskeyttämisen ehkäisemiseen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin lisäämiseen sekä opiskelijoiden osaamiserojen tasoittamiseen ja valmistuvien ammattiosaamisen varmistamiseen. Tukitoimia on tarkoitus kohdentaa erityisesti pitkien etäopetusjaksojen aiheuttamien ongelmien lieventämiseen sekä erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden keskeyttämisen ehkäisyyn.

Nyt haettavana olevalla lisärahoituksella on mahdollista jatkaa vuonna 2020 myönnettyllä lisärahoituksella käynnistettyjä toimia tai aloittaa täysin uusia toimia. Lisärahoitus on tarkoitettu sellaisiin toimiin, jotka pystytään toteuttamaan pääasiallisesti vuoden 2021 aikana.

Koulutuksen järjestäjien on tarpeen kiinnittää huomiota seuraaviin tarkennuksiin lisärahoituksen käytöstä:

- Lisärahoitus ei ole tarkoitettu koronavirusepidemian vuoksi menetettyjen tulojen kattamiseen.
- Mikäli lisärahoitusta kohdennetaan henkilöstölisäyksiin, tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei rahoitusta kohdennu päällekkäin opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin myönnettävän lisärahoituksen kanssa sekä varautua siihen, että nämä lisärahoitukset kyetään myöhemmin erittelemään toisistaan lisärahoitusten vaikuttavuuden seurantaan varten.
- Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatiminen ja päivittäminen ja osaamisen arviointi sekä oppi- ja koulutussopimusten laatiminen ovat pääsääntöisesti opettajan vastuulle kuuluvia tehtäviä, jotka eivät ole ainoastaan hallinnollisia toimenpiteitä. Näitä tehtäviä ei ole tarkoituksenmukaista siirtää opettajilta muulle henkilöstölle, esimerkiksi tukihenkilöille.
- Opiskeluhuollon suorat kustannukset kuuluvat ensisijaisesti kunnan vastuulle, eikä esimerkiksi kuraattoreita tai psykologeja ole tarkoitus palkata tällä lisärahoituksella. Vastaavasti lisärahoitusta ei ole tarkoitettu käytettäväksi muihin sosiaali- ja terveyshuollon palveluihin tai nuorisotoimen palveluihin, kuten etsivään nuorisotyöhön.
- Lisärahoitus on tarkoitus kohdentaa nykyisten opiskelijoiden opetukseen ja ohjaamiseen, ei esimerkiksi valmistuneiden opiskelijoiden tukemiseen.
- Työelämän edustajille ei ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaan myönnetä arviointipalkkioita. Tämä koskee myös nyt myönnettävää lisärahoitusta.

Sovellettavat säännökset

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009) 10 § 3 mom., 32 a § ja 32 e §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskiellosta on säädetty opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 60 §:ssä. Tähän päätökseen saa siihen tyytymätön vaatia oikaisua kirjallisesti opetus- ja kulttuuriministeriöltä kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Liitteenä olevasta oikaisuvaatimusosoituksesta ilmenee, miten oikaisua vaadittaessa on meneteltävä (liite 4).

Lisätietoja

Ylitarkastaja Tarja Koskimäki (Uusimaa), puh. 02953 30166, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Opetusneuvos Jukka Lehtinen (Kanta-Häme, Päijät-Häme, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Satakunta), puh. 02953 30183, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Opetusneuvos Anne Mårtensson (Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala), puh. 02953 30104, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Opetusneuvos Mari Pastila-Eklund (Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Keski-Suomi), puh. 02953 30249, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Opetusneuvos Tiina Polo (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi) puh. 02953 30022, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Opetusneuvos Kari Korhonen, puh. 02953 30162, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Opetusneuvos Tarja Olenius, puh. 02953 30237, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Asiantuntija Johannes Peltola, puh. 02953 30292, etunimi.sukunimi@minedu.fi

Opetusministeri

Jussi Saramo

Ylijohtaja

Mika Tammilehto

Liitteet Ammatillisen koulutuksen vuoden 2021 ensimmäisen lisäsuoritepäätöksen liiteraportti (liite 1)
Harkinnanvaraisten korotusten perustelut, opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin myönnettävä lisärahoitus (liite 2)
Harkinnanvaraisten korotusten perustelut, koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin myönnettävä lisärahoitus (liite 3)
Oikaisuvaatimusosoitus dnro 8/091/2019 (liite 4)

Jakelu Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Tiedoksi Opetus- ja kulttuuriministeriö/Talousyksikkö
Opetushallitus/Valtionosuudet
Suomen Kuntaliitto ry